

Acht vacatures voor onderzoekers en stafleden ‘Onderwijs, ontplooiing en opvoeding in een brein & leren perspectief’

12 januari 2012

Het Centrum Brein & Leren van de VU Universiteit Amsterdam heeft acht vacatures voor onderzoekers en stafleden. De aan te trekken medewerkers zullen werkzaam zijn voor het domein ‘Onderwijs, ontplooiing en opvoeding in een brein & leren perspectief’. De vacatures zijn aangekondigd in een advertentie in de Volkskrant van 14 januari 2012 en zijn in te zien via academic transfer en op de [website van LEARN!](#) Nadere informatie over het Centrum Brein & Leren is te vinden op genoemde website; een korte samenvatting van het onderzoeksprogramma is hieronder aangegeven. Uitbreider functieomschrijvingen van alle vacatures is ook in onderstaande memo opgenomen. Voor nadere informatie kunt u mailen met brein.fpp@vu.nl

De afdeling Onderwijsneurowetenschap

De afdeling. De afdeling Onderwijsneurowetenschap (Educational Neuroscience) van de faculteit der Psychologie en Pedagogiek is een van de 10 wetenschappelijke afdelingen van de faculteit. De afdeling is multidisciplinair samengesteld en bestaat uit neuropsychologen, pedagogen, ontwikkelingspsychologen, onderwijswetenschappers en cognitief psychologen. Naast stafleden en ondersteunende en beleidsmedewerkers zijn er een vijftiental promovendi werkzaam bij de afdeling.

Onderzoek. De onderzoekers in de afdeling richten zich op leren, onderwijs en ontplooiing vanuit een ‘hersenen & gedrag’ perspectief. Kern van de onderzoeks aandacht ligt op de lerende persoon. Er zijn verschillende onderzoeklijnen. Die richten zich op respectievelijk het kind, de tiener, de student, en de educatieprofessional (docent, ouder). Wij houden ons bezig met cognitieve functies en vaardigheden, met beleving en motivatie, met schools presteren en talent-ontwikkeling en met de rol van school, de docent en de ouders. Zowel biopsychologische variabelen als psychosociale factoren die bepalend zijn voor schools presteren, en psychologische ontwikkeling worden onderzocht.

Eerste fase onderwijs. De afdeling draagt bij aan onderwijs op binnen de faculteit der Psychologie en Pedagogiek. In het bijzonder gaat het hier om de bachelor en masterfase Pedagogische wetenschappen en om masteronderwijs op gebied van de ‘Educational Neuropsychology’. Bijdragen worden gegeven aan de research masters ‘Developmental Psychopathology’ en ‘Cognitive Neuropsychology’.

Onderwijsinnovatie, opvoeding en ontplooiing. De afdeling beoogt bij te dragen aan onderwijsinnovaties en verbetering van opvoeding op grond van een wetenschappelijke aanpak (evidence-based of ‘evidence-inferred’). Hiertoe wordt samengewerkt met scholen voor basisonderwijs, voortgezet en beroepsonderwijs, hoger onderwijs en andere maatschappelijke organisaties (uitgeverijen, sector organisaties, bedrijfsleven, overheden).

Research, kennis en expertise centrum Brein & Leren. De afdeling huisvest het Centrum Brein & Leren Amsterdam (www.hersenenenleren.nl). Daarin wordt fundamenteel en toegepast wetenschappelijk onderzoek verricht op het gebied van leren en de neuropsychologische/cognitieve ontwikkeling. Dit geschiedt in samenwerking met maatschappelijke organisaties zoals basisscholen, scholen voor voortgezet of beroepsonderwijs, hogescholen, uitgeverijen en andere partners. Het Centrum Brein & Leren is tevens een ‘kennis & expertisecentrum’ dat zich richt op docent-professionalisering en verbetering van opvoedingspraktijken bezien vanuit multidimensioneel perspectief.

Leiding. De afdeling Onderwijsneurowetenschap wordt geleid door prof Jelle Jolles – tevens directeur van het onderzoeksinstituut LEARN! en het Centrum Brein & Leren van de VU –, tezamen met prof Lydia Krabbendam en dr Erna van Hest.

Nadere informatie over de acht vacante posities. Op de volgende pagina’s wordt een uitgebreider omschrijving gegeven van de functieinhoud van de gestelde posities. Zie ook de betreffende vacatureteksten op <http://www.werkenbijdevu.nl> voor nadere informatie omtrent functie-eisen, aanstelling en sollicitatieprocedure.

Promovendus ‘Leren lezen met verbeeldingskracht’: functieinhoud (vacature 1-2012.00003)

Postdoc ‘Leren lezen met verbeeldingskracht’: functieinhoud (vacature 1-2012.00004)

Als promovendus en als postdoc verricht u onderzoek binnen het onderzoeksproject getiteld ‘Leren lezen met verbeeldingskracht’ (gefinancierd door NWO/Programmaraad voor het Onderwijsonderzoek (PROO)). Naast implementatie en disseminatie van de onderzoeksresultaten ligt de nadruk op rapportage in de vorm van internationale wetenschappelijke tijdschriften en presentaties op nationale en internationale wetenschappelijke congressen.

Een groeiend aantal basisschoolleerlingen scoort ondermaats op begrijpend lezen. Bovendien beleven Nederlandse leerlingen vanaf groep 4 steeds minder plezier aan het lezen van een boek. Dit onderzoek heeft daarom tot doel om, in samenwerking met educatieve uitgeverij ThiemeMeulenhoff, een nieuwe, effectieve methode voor begrijpend lezen te ontwikkelen. Door middel van een interactieve, computergestuurde leesstrategietraining leert deze methode kinderen een innerlijke voorstelling (mentale representatie) van een tekst te maken. Hierbij wordt een sterk beroep gedaan op de verbeeldingskracht van kinderen. Een rijke, levendige mentale representatie van *waar de tekst over gaat* (in plaats van *van de tekst zélf*) is nodig om tot een dieper tekstbegrip te komen. Zo’n representatie kun je maken door bijvoorbeeld de tekst ‘na te spelen’ in je hoofd en deze te verbinden aan eerdere zintuiglijke, motorische en emotionele ervaringen. Zie ook www.learn.vu.nl.

Als postdoc levert u tevens een bijdrage aan onderwijs aan Bachelor- en Masterstudenten. Daarin gaat het bijvoorbeeld om de begeleiding van masteronderzoek. Tevens participeert u in de invulling van onderwijs aan researchmaster-studenten.

Zie voor meer informatie over dit project ook het [nieuwsbericht](#) op de LEARN! site.

Beleidsmedewerker ‘Onderwijsinnovatie in brein & leren perspectief: functie-inhoud (vacature 1-2012.00005)

Inhoudelijke invulling. De te werven beleidsmedewerker draagt vanuit een inhoudelijke achtergrond en interesse bij aan de uitbouw van het Centrum Brein & Leren en daarmee aan Onderwijsinnovatie in bredere zin. U werkt met inhoudelijke informatie op het gebied van Leren, Onderwijs en Ontplooiing en rapporteert daarover. In het bijzonder maakt u gegevens uit de onderzoeksgroep en het centrum toegankelijk voor derden. Daarnaast verzamelt u relevante informatie uit overheidsrapporten en publicaties uit algemene en lekenpers, de wetenschappelijke media (wetenschappelijke publicaties en rapporten) en de nieuwe media. U vat deze samen en rapporteert daarover en speelt een belangrijke rol in de disseminatie van onderzoeksbevindingen van het centrum en de afdelingsmedewerkers. Tevens signaleert u over belangrijke ontwikkelingen en subsidiemogelijkheden.

Beleidsondersteuning en secretaris-functie. Als beleidsmedewerker ‘onderzoek & onderwijsontwikkeling’ bent u de rechterhand van de directeur van het Centrum Brein & Leren (tevens hoofd van de afdeling). U functioneert als diens persoonlijk assistent in de relatie met externe partners (in het bijzonder scholen voor po en vo alsmede uitgeverijen) en met senior medewerkers van het centrum. Daaraan gekoppeld zijn coördinerende en organiserende taken op gebied van onderzoeksmanagement, waaronder e-mailbeheer en literatuurbeheer. Tevens verzorgt u beleids- en inhoudelijke ondersteuning door het verrichten van bronnen/literatuuronderzoek in Nederlandse en internationale bronnen en rapporteert daarover aan de directeur. Het gaat om vak- en wetenschappelijke literatuur, beleidsrapporten (overheden, politiek, organisaties van professionals) en lekenpers (dag/weekbladen).

Disseminatie. Vanuit uw wetenschapsjournalistieke vaardigheden en inhoudelijke achtergrond draagt u bij aan de disseminatie middels populaire en semi-wetenschappelijke kennisproducten. Dit zijn bijdragen aan het maken van boekjes, brochures, artikelen, video’s en rapporten en inhoudelijke informatie voor websites en voor de nieuwe media. Deze zijn bestemd voor wetenschappers, educatie-professionals (scholen, ouders, docenten) en voor het algemeen publiek. Het gaat om docenten, ouders en opvoeders en om maatschappelijke partners zoals onderwijsorganisaties en overheden. U heeft voorts een kerntaak in organisatie en onderhoud van de inhoudelijke websites van het centrum en werft voor informatie bij andere medewerkers van het centrum.

Uw rol. Wij zoeken een kandidaat met een academische opleiding in de gedragswetenschappen, bij voorkeur neuropsychologie, pedagogiek of ontwikkelingspsychologie. U heeft een aantoonbare affiniteit voor educatie (onderwijs, opvoeding) en voor de neuropsychologische/biopsychologische grondslagen van gedrag. U bent uitstekend in de schriftelijke communicatie en hebt bij voorkeur een journalistieke opleiding voltooid of kunt uw affiniteit en vaardigheden aantonen aan de hand van praktijkervaring hierin. Vanzelfsprekend hebt u grote inhoudelijke interesse in wetenschapspopularisatie en in de disseminatie van wetenschappelijke kennis naar de educatiepraktijk. Bij voorkeur hebt u minimaal drie jaar ervaring in een soortgelijke functie in een academische setting of bij de overheid en hebt organisatorische en leidinggevende kwaliteiten.

Postdoc ‘Talentontwikkeling en nieuwsgierigheid op de basisschool’: functie-inhoud (vacature 1-2012.00006)

Het project. Als postdoc verricht u onderzoek binnen het project ‘Talentontwikkeling op de basisschool in relatie tot nieuwsgierigheid en neurocognitieve vaardigheden’. Het project is deel van een breder programma waarbinnen u samenwerkt met verschillende promovendi en stafmedewerkers. Het is een praktijkgericht project dat via het platform Betatechniek is gefinancierd door het ministerie van OCW.

Wetenschappelijke vragen. Het gaat om ‘verwondering’ en wetenschappelijke nieuwsgierigheid bij basisschoolkinderen en om de vaardigheid van het redeneren en de communicatie. Wat zijn de voorwaarden voor talentontwikkeling? Hoe kunnen nieuwsgierigheid en ‘eagerness to learn’ worden gestimuleerd? Wat kan de docent of ouder daaraan doen, en welk materiaal dan wel lesmethode zou zich er in het bijzonder daarvoor kunnen lenen? En hoe kunnen vernieuwende onderwijsinterventies op evidence-based wijze worden geëvalueerd en uiteindelijk in de onderwijspraktijk geïmplementeerd?

Aanpak Het project richt zich op het kind en diens cognitieve vaardigheden, beleving en attitudes en op de beste manier waarop docent, school en ouders kunnen zorgen dat het lerende kind in diens talenten optimaal wordt gestimuleerd. Nadruk bestaat voor nieuwsgierigheid en observeerbaar gedrag van het kind en diverse neuropsychologische functies. Het gaat bijvoorbeeld om ruimtelijke informatieverwerking maar ook het vermogen om te verbaliseren en redeneren. Tevens worden verschillende aspecten van het gedrag van de leerkracht en ouder gemeten. Spel- en leer materiaal ter bevordering van de ontwikkeling van nieuwsgierigheid en kennisverwerving wordt ontwikkeld en in de praktijk geëvalueerd. De nadruk hierin ligt op de materiaal dat de voorwaarden voor wetenschappelijke nieuwsgierigheid stimuleert en daarmee de talent-ontwikkeling op gebied van wetenschap en techniek. Daarnaast bestudeert het project verschillende dimensies van het functioneren in relatie tot individuele verschillen tussen kinderen. Biopsychologische en context/ omgevingsvariabelen worden bestudeerd met het doel om scholen, onderwijzers en ouders te voorzien van de ‘ogen en handen’ om didactische en pedagogische interventies uit te voeren die zijn toegesneden op dat wat het individuele kind nodig heeft. Zoals gezegd, de nadruk ligt op die vaardigheden die van belang zijn voor de ontwikkeling van talent op gebied van wetenschap en techniek. Gebruik kan worden gemaakt van materiaal, neuropsychologische protocollen en inzichten die in eerder onderzoek van het centrum zijn verworven; tevens zal de postdoc een directe rol spelen in de begeleiding van promovendi die zich met de talentontwikkeling bezig houden.

Onderwijs. Ten aanzien van het geven van onderwijs levert u een bijdrage aan onderwijs aan Bachelor- en Masterstudenten. U krijgt de gelegenheid om een eigen bijdrage in het Masteronderwijs te ontwikkelen. Tevens draagt u bij aan de begeleiding van masteronderzoek en participeert u in de invulling van onderwijs aan researchmaster-studenten.

Uw rol. Als postdoc hebt u een sleutelrol in de inhoudelijke begeleiding en organisatie van het project en de begeleiding van promovendi. U rapporteert in internationale wetenschappelijke tijdschriften en presenteert op nationale en internationale wetenschappelijke congressen. Tevens heeft u een belangrijke rol in de implementatie en disseminatie van de onderzoeksresultaten naar de onderwijspraktijk (zie ook www.learn.vu.nl).

Uw achtergrond. U hebt ervaring met de multidimensionele benadering (waarin zowel neurocognitieve variabelen, beleving en attitudes maar ook context factoren worden bestudeerd) en/of met onderzoek naar individuele verschillen in (neuro)cognitief functioneren. U brengt kennis en ervaring in op het gebied van onderzoek naar neurocognitieve functies (in het bijzonder het ruimtelijk denken/inzicht, talige functies, redeneren, aandachtsfuncties en/of planning). Vanzelfsprekend hebt u affiniteit met de leeftijdsfase van de basisschool en hebt bij voorkeur kennis en ervaring met de educatiepraktijk.

Postdoc ‘De lerende tiener: determinanten van onderpresteren en excelleren’: functie-inhoud (vacature 1-2012.00007)

Het project. Als postdoc verricht u onderzoek binnen het onderzoeksproject ‘De lerende tiener: determinanten van onderpresteren en excelleren’. Het project is deel van een breder programma waarbinnen u samenwerkt met een tiental promovendi en stafmedewerkers. Het programma wordt gesubsidieerd door NWO en wordt gekenmerkt als een mix tussen fundamenteel en toegepast onderzoek met directe implicaties voor de onderwijspraktijk. Het project waarop de postdoc wordt aangesteld heeft betrekking op schools presteren en leermotivatie bij middelbare scholieren. Tevens gaat het om de ‘doorlopende leerlijn’ vanaf de laatste groep in het primair onderwijs naar het voortgezet onderwijs.

Wetenschappelijke vragen. Het project richt zich in het bijzonder op het bestuderen van de factoren die bij de scholier leiden tot ‘onderpresteren’ dan wel ‘excelleren’. Het project baseert zich op recent onderzoek van het Centrum Brein & Leren waaruit blijkt dat er zowel in het primair als voortgezet onderwijs sprake is van individuele variabiliteit in de cognitieve ontwikkeling. Schoolcijfers blijken geen goede weergave te zijn van de mogelijkheden en talenten van de scholier. Enerzijds zijn individuele verschillen in de neuropsychologische ontwikkeling en rijping daar debet aan. Anderzijds gaat het om de ‘steun, sturing en inspiratie’ die het schoolkind krijgt van school en thuisomgeving. In het project worden deze ‘determinanten’ nader onderzocht bij scholieren. Relevante vraagstellingen zijn: welke factoren zijn bepalend voor het onderpresteren dan wel excelleren van kinderen? Bestaat hierin verschil tussen schooltypen (vmbo, havo, atheneum/gymnasium)? Welke rol speelt de factor ‘leeftijd’, ‘geslacht’, ‘opleiding en achtergrond van de ouders’, ‘schoolkenmerken en buurt’.

Aanpak. Gebruik wordt gemaakt van grootschalig onderzoek met duizenden subjecten. Deels gaat het om dataverzamelingen die door de onderzoeksgroep reeds geheel zijn afgerond. Voorts gaat het om nieuwe dataverzamelingen die op scholen zullen worden opgezet. Als voorbeeld het lopende project LEERLIJN-2011: dit had betrekking op 2215 brugklassers uit 102 klassen van 10 scholen. De postdoc zal een aantal onderzoeksvragen gaan beantwoorden op deze dataverzameling. Daarnaast kan gebruik worden gemaakt van de data uit het COOL cohort (ruim 7000 scholieren) en de COOS studie (een longitudinale studie van de onderzoeksgroep bij 1000 kinderen). Er worden neuropsychologische variabelen bestudeerd, zoals executieve functies, plannend vermogen en zelfinzicht, en het keuzegedrag en besluitvaardigheid van de scholier. Dit, in relatie tot achtergrondvariabelen (ouders en opleiding, sociale/culturele achtergrond, sekse, eerdere ervaringen, schooltype en andere factoren).

Onderwijs. Ten aanzien van het geven van onderwijs levert u een bijdrage aan onderwijs aan Bachelor- en Masterstudenten. U krijgt de gelegenheid om een eigen bijdrage in het Masteronderwijs te ontwikkelen. Tevens draagt u bij aan de begeleiding van masteronderzoek en participeert u in de invulling van onderwijs aan researchmaster-studenten.

Uw rol. Als postdoc hebt u een sleutelrol in de inhoudelijke organisatie van het project, de opstart van nieuwe grootschalige dataverzamelingen en de begeleiding van promovendi. U rapporteert in internationale wetenschappelijke tijdschriften en presenteert op nationale en internationale wetenschappelijke congressen. Tevens heeft u een belangrijke rol in de implementatie en disseminatie van de onderzoeksresultaten naar de onderwijspraktijk. In dezen gaat het om populair wetenschappelijke artikelen en bijdragen aan publieksinformatie en ‘continuous education’ voor professionals (zie ook www.learn.vu.nl). Ten aanzien van uw achtergrond:

Uw achtergrond. U hebt ervaring met de multidimensionale benadering (waarin zowel neurocognitieve variabelen, beleving en attitudes maar ook context factoren worden bestudeerd) en/of met onderzoek naar individuele verschillen in (neuro)cognitief functioneren. Vanzelfsprekend hebt u affiniteit met de leeftijdsfase van het voortgezet onderwijs (havo, vwo, vmbo) en hebt bij voorkeur kennis en ervaring met de educatiepraktijk. Voorts heeft u interesse in, en zo mogelijk ervaring met cognitief epidemiologisch onderzoek naar executief functioneren, studieprestatie en leermotivatie.

Postdoc 'De lerende student: determinanten van studieprestatie en leermotivatie': functie-inhoud (vacature 1-2012.00008)

Het project. Het project is deel van een breder programma waarbinnen u samenwerkt met een tiental promovendi en stafmedewerkers. Het programma wordt gesubsidieerd door NWO en wordt gekenmerkt als een mix tussen fundamenteel en toegepast onderzoek met directe implicaties voor de onderwijspraktijk in het hoger onderwijs. Het project waarop de postdoc wordt aangesteld heeft betrekking op studieprestatie en leermotivatie bij studenten (universitair en hbo). Tevens gaat het om de 'doorlopende leerlijn' vanaf de laatste klas voortgezet onderwijs in relatie tot het 'kiezen voor later'.

Wetenschappelijke vragen. Het project richt zich op het bestuderen van de factoren die verantwoordelijk zijn voor studieprestatie en leermotivatie bij de student. Het project baseert zich op recent neuropsychologisch onderzoek van het Centrum Brein & Leren waaruit blijkt dat er bij laat-adolescent (leeftijd tussen 16 en 22 jaar) sprake is van individuele variabiliteit in de neurocognitieve ontwikkeling. Wetenschappelijk onderzoek laat zien dat de neuropsychologische rijping doorloopt tot ruim na het 20^e jaar. Sterke aanwijzingen bestaan dat deze rijping bij meisjes sneller verloopt dan bij jongens. Dit betekent dat een belangrijke groep jongeren nog onvoldoende neurocognitieve vaardigheden heeft om de eigen studie in alle vrijheid te kunnen plannen en organiseren. Dat zou een verklaring kunnen zijn voor relatief hoge studieuitval, onderpresteren, en matige leermotivatie bij veel studenten. Als dat zo is, zal de praktijk van het hoger onderwijs moeten veranderen in de richting van 'meer duidelijkheid, meer sturing en inspiratie'. Met name zou daarmee de ontwikkeling van de hoger cognitieve functies, de zelfsturing en controleprocessen kunnen worden gestimuleerd. Relevante vraagstellingen zijn: welke factoren zijn bepalend voor het onderpresteren dan wel excelleren van student? Bestaat hierin verschil tussen studierichtingen? Welke rol speelt de factor 'leeftijd', 'geslacht', 'opleiding en achtergrond van de ouders', 'schoolkenmerken en buurt'.

Aanpak. Als postdoc doet u onderzoek naar de genoemde wetenschappelijke veronderstellingen. U zult daarvoor gebruik maken van lopend grootschalig onderzoek bij cohorten van eerste en tweedejaars studenten. Daarnaast zet u nieuw onderzoek op naar studieprestatie en leermotivatie bij studenten van enkele hogescholen waarmee het Centrum Brein & Leren een structurele samenwerking heeft (Windesheim hogeschool, Saxion hogeschool, Ipabo hogeschool) en bij universitaire studenten. Naast student-variabelen (achtergrond, leeftijd, sekse, leerervaringen, sociale achtergrond) worden neuropsychologische variabelen bestudeerd. Daarin gaat het om executieve functies, plannend vermogen en zelfinzicht, en het keuzegedrag en besluitvaardigheid van de student maar ook beleving, motivatie en attitudes. Daarnaast doet u onderzoek naar bevordering van studiemotivatie middels gerichte cursussen voor studenten in het 'Leer het brein kennen' en verbetering van het traject van studieloopbaanbegeleiding.

Onderwijs. Ten aanzien van het geven van onderwijs levert u een bijdrage aan onderwijs aan Bachelor- en Masterstudenten. U krijgt de gelegenheid om een eigen bijdrage aan het Masteronderwijs te ontwikkelen. Tevens draagt u bij aan de begeleiding van masteronderzoek en participeert u in de invulling van onderwijs aan researchmaster-studenten.

Uw rol. Als postdoc hebt u een sleutelrol in de inhoudelijke organisatie van het project, de opstart van nieuwe dataverzamelingen en de begeleiding van enkele promovendi. U rapporteert in internationale wetenschappelijke tijdschriften en presenteert op nationale en internationale wetenschappelijke congressen. Tevens heeft u een belangrijke rol in de implementatie en disseminatie van de onderzoeksresultaten naar de onderwijspraktijk in het ho. In dezen gaat het om populair wetenschappelijke artikelen en bijdragen aan publieksinformatie en 'continuous education' voor professionals (zie ook www.learn.vu.nl).

Uw achtergrond. U hebt ervaring met de multidimensionale benadering (waarin zowel neurocognitieve variabelen, beleving en attitudes maar ook context factoren worden bestudeerd) en/of met onderzoek naar individuele verschillen in (neuro)cognitief functioneren. Vanzelfsprekend hebt u affiniteit met de leeftijdsfase van het hoger onderwijs (universitair, hbo) en hebt bij voorkeur kennis en ervaring met de educatiepraktijk. Affiniteit met het hoger onderwijs en met de invalshoek van de Educational Neuropsychology en kennis en ervaring met de educatiepraktijk strekt tot aanbeveling. Voorts heeft u interesse in, en zo mogelijk ervaring met cognitief epidemiologisch onderzoek naar executief functioneren, studieprestatie en leermotivatie alsmede ervaring met grootschalige dataverzamelingen en met evidence-based interventieonderzoek.

Postdoc ‘Neuropsychologische determinanten van lezen en leesmotivatie: functie-inhoud (vacature 1-2012.00009)

Het project. Als postdoc verricht u onderzoek binnen het onderzoeksproject ‘Neuropsychologische determinanten van lezen en leesmotivatie’. Het project is deel van een breder programma waarbinnen u samenwerkt met enkele promovendi en stafmedewerkers. Het programma wordt gesubsidieerd door NWO en wordt gekenmerkt als een mix tussen fundamenteel en toegepast onderzoek met directe implicaties voor de onderwijspraktijk. Het project waarop de postdoc wordt aangesteld heeft betrekking op neuropsychologische factoren die verantwoordelijk zijn voor de motivatie om te lezen. In het bijzonder gaat het om kinderen in het primair onderwijs en de eerste jaren van het voortgezet onderwijs.

Wetenschappelijke vragen. Het project richt zich in het bijzonder op het bestuderen van de factoren die bij de scholier leiden tot interesse in lezen. Het project baseert zich op recent onderzoek van het Centrum Brein & Leren waaruit blijkt dat er zowel in het basisonderwijs als in het middelbaar onderwijs sprake is van individuele variabiliteit in de cognitieve ontwikkeling. Zowel neuropsychologische (‘brein’) factoren zijn daar debet aan als psychosociale factoren. Zo is de mate waarin het kind is/wordt voorgelezen van groot belang maar ook de strategieën die het kind gebruikt (spontaan dan wel op grond van de inspiratie en sturing door de omgeving). De mate waarin het kind zich een mentale voorstelling kan maken lijkt van groot belang te zijn. Zowel ‘talige’ informatieverwerking als visueel-ruimtelijke informatieverwerking en logisch redeneren en ‘denken’ zijn relevant hierin. Meer inzicht is nodig in het relatieve belang van deze factoren. Dergelijk inzicht kan een handvat geven aan de onderwijspraktijk maar ook aan ouders en aan educatieve uitgeverijen over de manier waarop lezen kan worden gestimuleerd. Het Centrum Brein & Leren onderzoekt de stelling dat de talentontwikkeling van kinderen sterk kan worden bevorderd door hen te stimuleren in het lezen. Door het vergroten van de leesvaardigheid en het bevorderen van ‘lees(nieuws)gierigheid’ zou de academische ontwikkeling van het kind gestimuleerd kunnen worden en daarmee een groot generaliserend effect kunnen worden geeffectueerd ten aanzien van schools presteren en leermotivatie. Relevante onderzoeksvraagstellingen zijn: welke factoren zijn bepalend voor het leesgedrag? Bestaat hierin verschil tussen schooltypen (vmbo, havo, atheneum/gymnasium)? Welke rol speelt de factor ‘leeftijd’, ‘geslacht’, ‘opleiding en achtergrond van de ouders’, ‘schoolkenmerken en buurt’?

Aanpak. De postdoc maakt gebruik van de gegevens van grootschalige onderzoeksprojecten/dataverzamelingen van het Centrum Brein & Leren. In deze onderzoeksprojecten zijn gegevens verworven van ongeveer 7000 kinderen van 15 jaar (COOL project), 2215 brugklassers (LEERLIJN project), 1000 kinderen van 6 tot 14 jaar, (longitudinaal onderzoek met 2 follow ups, COOS project). Tevens kan de postdoc gebruikmaken van de gegevens van lopend en nieuw gepland onderzoek waarbij diverse promovendi kunnen worden ingezet voor organisatie en datamanagement. Naast kind/scholier-variabelen (achtergrond, leeftijd, sekse, leerervaringen, sociale achtergrond) worden neuropsychologische variabelen bestudeerd, zoals lees- en rekenvaardigheden, ruimtelijk inzicht, voorstellingsvermogen, executieve functies, plannend vermogen en zelfinzicht.

Onderwijs. Ten aanzien van het geven van onderwijs levert u een bijdrage aan onderwijs aan Bachelor- en Masterstudenten. U krijgt de gelegenheid om een eigen bijdrage in het Masteronderwijs te ontwikkelen. Tevens draagt u bij aan de begeleiding van masteronderzoek en participeert u in de invulling van onderwijs aan researchmaster-studenten.

Uw rol. Als postdoc rapporteert u in internationale wetenschappelijke tijdschriften en presenteert op nationale en internationale wetenschappelijke congressen. Tevens heeft u een rol in de implementatie en disseminatie van de onderzoeksresultaten naar de onderwijspraktijk. In dezen gaat het om populair wetenschappelijke artikelen en bijdragen aan publieksinformatie en ‘continuous education’ voor professionals. Zie ook www.learn.vu.nl. Op gerichte projecten bent u mede-begeleider van promovendi. U hebt interesse in, en zo mogelijk ervaring met onderzoek naar lezen en leesgedrag in het bijzonder met grootschalige dataverzamelingen. Tot aanbeveling strekt ervaring – in ieder geval affiniteit- met de multidimensionele benadering (waarin zowel neurocognitieve variabelen, beleving en attitudes maar ook context factoren worden bestudeerd) en/of onderzoek naar individuele verschillen in (neuro)cognitief functioneren. Voorts heeft u affiniteit met de leeftijdsfase van het primair en voortgezet onderwijs (havo, atheneum/gymnasium en vmbo) en met de invalshoek van de Educational Neuropsychology.

Postdoc 'Neuropsychologische determinanten van leerproblemen en gedragsstoornissen bij tieners': functie-inhoud (vacature 1-2012.00010)

Het project. Het project is deel van een breder programma waarbinnen u samenwerkt met enkele promovendi en stafmedewerkers. Het programma wordt gesubsidieerd door NWO en wordt gekenmerkt als een mix tussen fundamenteel en toegepast onderzoek met directe implicaties voor de onderwijspraktijk. Het project waarop de postdoc wordt aangesteld heeft betrekking op neuropsychologische factoren die verantwoordelijk zijn voor leerstoornissen (in het bijzonder leesproblemen en rekenproblemen) en gedragsproblemen (zoals ADHD en stoornissen in het autisme spectrum). In het bijzonder gaat het om kinderen in de tienerleeftijd (10-18 jaar).

Wetenschappelijke vraagstellingen. Het project richt zich in het bijzonder op het bestuderen van de factoren die bij de tiener verantwoordelijk zijn voor de ontwikkeling van leerstoornissen en/of gedragsproblematiek. Bekend is dat er een grote mate van samenhang is tussen dyslexie en ADHD. Voorts zijn er sterke aanwijzingen dat grensoverschrijdend gedrag, agressie en middelengebruik meer voorkomt bij tieners die in hun verleden ook gekenmerkt waren door symptomen van ADHD. Uit onderzoek blijkt voorts dat internaliserend gedrag meer voorkomt dan gedacht en dat dit kan leiden tot gedeprimeerdheid, angst en subassertief gedrag, vooral bij meisjes. Tenslotte zijn er sterke aanwijzingen dat stoornissen in het autisme spectrum, meer dan in het verleden, voorkomen op school, dan wel meer worden gediagnosticeerd. Leer- en gedragsproblemen in de schoolleeftijd hebben een hoge prevalentie en enorme impact. De normale talentontwikkeling wordt erdoor verstoord, en scholen hebben onvoldoende middelen om schoolkinderen met een risico op dan wel aangetoonde leerstoornis/gedragsstoornis beter te begeleiden. Het Centrum Brein & Leren stelt dat door meer adequate interventie op school de ontwikkeling van het kind kan worden gestimuleerd terwijl het risico op uitval in een later stadium kan worden voorkomen. Daarmee wordt ook de ontwikkeling van psychopathologie en van grensoverschrijdend gedrag voorkomen. Relevante onderzoeksvraagstellingen zijn: welke (neuro)cognitieve factoren zijn bepalend? Welke rol speelt de factor 'leeftijd', 'geslacht', 'opleiding en achtergrond van de ouders', 'schoolkenmerken en buurt'.

Achtergronden. Het project baseert zich op recent onderzoek van het Centrum Brein & Leren waaruit blijkt dat er sprake is van individuele variabiliteit in de cognitieve ontwikkeling. Zowel neuropsychologische ('brein') factoren zijn daar debet aan als psychosociale factoren. Zowel 'talige' informatieverwerking als visueel-ruimtelijke informatieverwerking en logisch redeneren en 'denken' zijn relevant maar ook de mate van sturing door de omgeving; die helpt de ontwikkeling van de executieve functies waarmee het kind het eigen gedrag kan sturen, kan monitoren en kan reguleren. Meer inzicht is nodig in het relatieve belang van deze factoren teneinde kinderen en jeugdigen met een risico op leerprobleem of gedragsstoornis een adequate begeleiding te kunnen geven.

Aanpak. De postdoc maakt gebruik van de gegevens van grootschalige onderzoeksprojecten/ dataverzamelingen van het Centrum Brein & Leren. In deze onderzoeksprojecten zijn gegevens verworven van ongeveer 7000 kinderen van 15 jaar (COOL project), 2215 brugklassers (LEERLIJN project), 1000 kinderen van 6 tot 14 jaar, (longitudinaal onderzoek met 2 followups, COOS project). Tevens kan de postdoc gebruik maken van de gegevens van lopend en nieuw gepland onderzoek waarbij diverse promovendi kunnen worden ingezet voor organisatie en datamanagement. U onderzoekt neuropsychologische variabelen en context variabelen als mogelijke voorspeller van leerproblemen of gedragsstoornissen. Nadruk ligt op factoren die bepalend zijn voor de executieve functies, in het bijzonder plannend vermogen, kiezen/beslissen, zelfinzicht, en perspectiefname.

Onderwijs. Ten aanzien van het geven van onderwijs levert u een bijdrage aan onderwijs aan Bachelor- en Masterstudenten. U krijgt de gelegenheid om een eigen bijdrage in het Masteronderwijs te ontwikkelen. Tevens draagt u bij aan de begeleiding van masteronderzoek en participeert u in de invulling van onderwijs aan researchmaster-studenten.

Uw rol. Als postdoc rapporteert u in internationale wetenschappelijke tijdschriften en presenteert op nationale en internationale wetenschappelijke congressen. Tevens heeft u een rol in de implementatie en disseminatie van de onderzoeksresultaten naar de onderwijspraktijk. In dezen gaat het om populair wetenschappelijke artikelen en bijdragen aan publieksinformatie en 'continuous education' voor professionals (zie ook www.learn.vu.nl). Op gerichte projecten bent u mede-begeleider van promovendi. U bent bekend met en geïnteresseerd in multidimensioneel onderzoek waarin aandacht is voor zowel biologische als psychosociale variabelen.